

РЕШЕНИЕ

№ 25157

гр. София, 22.06.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в
публично заседание на 01.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Дора Тинчева, като разгледа дело номер **8597** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от АПК, вр. с чл. 166 ДОПК, вр. с чл. 195б от Закона за водите.

Образувано е по жалба на „Напоителни системи“ ЕАД, чрез адв. Г. срещу Акт за установяване на публично държавно вземане №42/15.07.2025г., издаден от Директора на Б. дирекция „Източнобеломорски район“ - МОСВ.

В жалбата се излагат съображения, че АУПДВ е нищожен, издаден при неспазване на изискванията за форма, при съществени нарушения на административнопроизводствените правила и неправилно приложение на материалния закон, поради което последният е незаконосъобразен. Пзовава се на разпоредбата на чл. 194б от Закона за водите (ЗВ), ежегодно към 31 януари на следващата година титулярите на разрешителни, включително на комплексни разрешителни, издадени по реда на Закона за опазване на околната среда, определят и декларираят дължимата такса по образец, утвърден от министъра на околната среда и водите и обявен на страниците на Басейновите дирекции на МОСВ, като образецът съдържа данните съгласно тарифата по чл. 194, ал. 6 въз основа на които се определят таксите. С постановеното по адм.д. № 3884/2024г. решение № 11231 от 21.10.2024г. ВАС е отменил изцяло АУПДВ № 46/27.06.2023г., с който за същото вземане и със същия предмет и основание като оспорения, на жалбоподателя са били установени неплатени държавни вземания. Въпреки това административният орган (БД ИБР), след извършена повторна проверка по документи, обективизирана в констативен протокол № Т-3 от 12.06.2025г. е издал втори АУЗД, като е поканил дружеството доброволно да заплати задълженията и в същия ден е бил уведомен за започване на производство по установяване на задълженията. С жалбата се претендира присъждане на направените по делото разноски.

В последното съдебно заседание страните не изпращат представител.

Софийска градска прокуратура не взема становище.

От фактическа страна съдът установи следното:

„Напоителни системи” ЕАД има издадено Разрешително № 01420023/14.04.2021г., с което е предоставено правото на водовземане от повърхностен воден обект - язовир „Т.“, изграден на река Т., в землището на [населено място], [община], Софийска област, с разрешена цел: „зеделски цели“ - за обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури — поливни площи в Напоителни системи „Т.“, с лимит на ползваната вода до 174 млн.м3/год., от които: до 78 млн.м3/год. за НС ЕАД - клон Т. и до 96 млн.м3/год. за НС ЕАД - клон М..

На основание § 9, предложение второ от ПЗР на ЗВ, когато използването на водите се осъществява на основата на издадени разрешителни или без основание, лицето, използващо водите, дължи заплащане на такси, предвидени в закона, считано от влизането в сила на тарифите. В раздел „Задължение за заплащане на такса за предоставеното право на водовземане” от разрешително № 01420023/14.04.2021г. на „Напоителни системи” ЕАД, е вменено задължение да заплаща такса за водовземане, съгласно размерите и сроковете, определени в Тарифата на Министерски съвет /МС/ по чл. 194 от Закона за водите. В сила към момента на формиране на таксата е Тарифа за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване, приета с ПМС № 383 от 29.12.2016 г., обн. ДВ. бр. 2 от 6 Януари 2017г., с цел на водовземането „обществено водоснабдяване за напояване на земеделски култури“.

При извършена служебна проверка по документи в Б. дирекция на 12.06.2025г., във връзка с дължими такси на основание § 9, предложение второ от ПЗР на ЗВ на „Напоителни системи” ЕАД е констатирано, че:

С цел определяне на размера на дължимата такса на 17.01.2022г. от експерти на БД ИБР е извършена проверка на място, (констативен протокол № Пз-18/17.01.2022г.), като е установено, че общото количество вода използвано за напояване през периода 01.01.2021г. - 31.12.2021г. от яз. „Т.“ е 138 312 000 м3. Като използваните водни обеми от „НС“ ЕАД-клон „Т.“ са 63 588 163 м3, а от „НС“ ЕАД-клон „М.“ са 74 723 837 м3, съгласно представена в момента на проверката справка. Констатирано е, че използваните обеми вода не превишават разрешения с разрешителното и месечния график годишен лимит.

В съответствие с разпоредбата на чл. 194б, ал. 1 от Закона за водите на 26.01.2022г. в БД ИБР е представена декларация за периода 01.01.2021г. - 31.12.2021г. по разрешително № 003532/16.02.2005г. (стар номер) от „Напоителни системи“ ЕАД за клон М., в която е декларирано следното:

- 74 723 837 отнет годишен воден обем от „Напоителни системи“ ЕАД - клон М.. Отбелязано е, че отнетият годишен воден обем е по-малък или равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени в Наредбата за нормите за водопотребление за съответните култури. От страна на дружеството е определена дължима такса $0,0015 \text{ лв./м}^3 \times 74\,723\,837 \times 0,7 = 78\,460,03 \text{ лв.}$

На 04.02.2022г. в БД ИБР постъпва писмо от „Напоителни системи“ ЕАД, към което са приложени 6 бр. декларации по чл. 194б, ал. 1 от ЗВ от „Напоителни системи“ ЕАД - клон Т., включително и декларация по Разрешително № 01420023/14.04.2021г., като е декларирано следното:

- 20 736 437 актувани водни маси - клон Т.. Няма отбелязване относно отнетият годишен воден обем, но при изчисляване на дължимата такса е приложен коефициент 0,7, което води до заключение, че дружеството декларира, че отнетият годишен воден обем е по-малък или равен на обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени в Наредбата за

нормите за водопотребление за съответните култури. От страна на дружеството е определена дължимата такса $0,0015 \text{ лв./м}^3 \times 20\,736\,437 \times 0,7 = 21\,773,26 \text{ лв.}$

На 21.02.2022г. в БД ИБР е представена коригирана декларация вх. № КД-04- 1839(1) за периода 01.01.2021 г. - 31.12.2021г. за клон Т., в която е декларирано 63 588 163 отнет годишен воден обем от „Напоителни системи“ ЕАД – клон Т.. Няма отбелязване относно отнетият годишен воден обем, но при изчисляване на дължимата такса е приложен коефициент 1,3, което води до заключение, че дружеството декларира, че отнетият годишен воден обем е по-голям от обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени в Наредбата за нормите за водопотребление за съответните култури. С оглед на горното от страна на дружеството е определена дължимата такса $0,0015 \text{ лв./м}^3 \times 63\,588\,163 \times 1,3 = 123\,996,92 \text{ лв.}$

По така представените декларации е извършена проверка, при което е установено, че към тях няма приложена информация относно полети декари, видове земеделски култури и съответните норми за водопотребление, чрез която да се направи проверка относно коректно прилагане от страна на „Напоителни системи“ ЕАД на корекционния коефициент съгласно чл. 12, ал. 3 от Тарифата за таксите за водовземане, за ползване на воден обект и за замърсяване. Изискано е с писмо от „Напоителни системи“ ЕАД да бъде предоставена информация за полетите декари, вида на земеделските култури, съответните норми на водопотребление и доставената вода за напояване, както и годишна справка с ежемесечното потребление на отнетите повърхностни води от водните обекти през 2021г.

На основание събраната информация, административният орган е приел, че декларациите по чл. 194 б от ЗВ следва да бъдат коригирани, като се приложат относимите коефициенти, съгласно чл. 12, ал. 3 от Тарифата за таксите за водовземане и за ползване на воден обект и за замърсяване“, приета с ПМС № 383/29.12.2016г, обн. ДВ, бр.2/06.01.2017г. в сила от 01.01.2017г.

На 06.04.2022г. в БД ИБР постъпва писмо от „Напоителни системи“ ЕАД, с което предоставят исканата информация за клон Т., относно справка за отнет годишен воден обем и норми на водопотребление. Видно от справката, използваните водни обеми от „Напоителни системи“ - клон Т. през 2021г. по разрешително № 01420023/14.04.2021г. са 63 588 163 куб.м, при необходим обем вода съгласно нормите за водопотребление 22 142 194,75 куб.м.

Направено е заключение, че отнетият годишен обем е по-голям от обема по нормите за водопотребление, което потвърждава приложеният в декларацията коефициент 1,3.

На 13.04.2022г. от „Напоителни системи“ ЕАД, клон М. предоставят информация, като изрично посочват, че приложеният коефициент 0,7 в декларацията е съобразен с нормите на водопотребление за всяка култура. При прилагане на горепосочените brutни норми „Напоителни системи“ ЕАД се базират на научна статия, публикувана в списание J. of M. A. on the B. (JMAV), издавано от Института по планинско земеделие Т. с наименование „Актуализиране на напоителните норми при съвременните климатични условия в България, приложена към писмо № КД-05-422(6)/13.04.2022г. като прилагат brutна норма 3500куб./м/дка за напояване на ориз.

Съгласно чл. 194, ал. 2 от ЗВ, дължимата такса се определя на база отнетият обем вода и съответните норми за водопотребление, определени в Наредбата за нормите за водопотребление, приета с ПМС № 371/2016г., обн. ДВ бр. 103/2016г. В наредбата са определени нормите за водопотребление за напояване на земеделски култури, които се прилагат при определяне на оптималните водни количества при изчисляване на годишните такси за водовземане, по реда и начина, определени в Тарифата по чл. 194, ал. 6 от Закона за водите. Видно от Таблица № 1 от Приложение № 2 към чл. 3, ал. 3 от Наредбата за нормите за водопотребление, brutната напоителна норма за II агроклиматична група, към която попада хидромелиоративният район на „Напоителни системи“ ЕАД — клон М. са при гравитачно напояване на ориз 2 400 куб.м/дка.

Поради това, административният орган е приел, че в представената от страна на „Напоителни системи“ ЕАД обосновка в табличен вид на използвания коефициент от клон М. неправилно е приложена брутна норма 3 500 куб.м/дка за гравитачно напояване на ориз, при нормативно определена в Наредбата за нормите за водопотребление 2 400 куб.м/дка.

В представената информация от „Напоителни системи“ ЕАД за полети култури, актувани водни маси и брутна норма за яз. Т. клон М. през 2021г. при необходим обем вода, съгласно нормите за водопотребление 56 067 602 куб.м., дружеството е декларирало отнет годишен обем 74 723 837 куб.м.

Съгласно чл. 194, ал. 1, т. 1, б. „а“ от Закона за водите за правото на използване на водите се заплаща такса за водовземане от повърхностни води. Съгласно ал. 2 на същата разпоредба таксата по ал. 1, т. 1, букви "а" и "б" се определя на базата на отнетия обем вода и съответните норми за водопотребление, определени в наредбата по чл. 117а.

Административният орган приема, че отнетият годишен обем е по-голям от обема по нормите за водопотребление, което води до прилагане на коефициент 1,3, поради което „Напоителни системи“ ЕАД клон М. грешно са посочили коефициент 0,7 при изчисляване на дължимата такса. Същата е преизчислена на $0,0015 \text{ лв./м}^3 \times 74\,723\,837 \times 1,3 = 145\,711,48 \text{ лв.}$

Определена е следната такса на основание параграф 9 от ПЗР на ЗВ по разрешително № 01420023/14.04.2021г. за периода 01.01.2021г. -31.12.2021г.

За клон М. 145 711,48 лв.

За клон Т. 123 996,92 лв.

Изпратена е поканата за доброволно изпълнение и уведомление за започване на производство по установяване на задължението с писмо изх. №ПО-02-346/13.06.2025г. Дружеството е уведомено, че при неспазване на указания му срок от получаване на поканата, ведно с уведомлението ще се предприемат действия за откриване на производство по установяване на публично държавно вземане и за принудително събиране заедно с лихви и разноски от НАП по реда на ДОПК. Поканата за доброволно изпълнение, ведно с уведомлението за започване на производство са връчени на дружеството на 16.06.2025г., видно от известие за доставяне - обратна разписка с бар код идентификация ИД PS 4040 01BX7N G. Тъй като задължението не е било изпълнено доброволно е издаден оспорения в производството АУЗД, с който са установени неплатени задължения $138\,312\,000 \text{ м}^3 \times 0,0015 \times 1,3 = 269\,708,40 \text{ лв.}$ и дължима законна лихва за периода на забава от 16.02.2022г. до 15.07.2025г. в размер на 113 961,32 лв. , както и законна лихва до окончателното погасяване на главницата от датата.

За горните задължения е бил издаден вече Акт за установяване на публично държавно вземане № 46/27.06.2023г., който е обжалван пред Административен съд София град и е образувано адм. д. №6730/2023г. по описа на АССГ, 54 състав. С решението по делото АССГ частично отменя АУПДВ, като отхвърля жалбата на „Напоителни системи“ ЕАД до пълния размер на установените задължения. Решението на Административния съд е обжалвано пред Върховния административен съд, образувано е адм.д. № 3884/2024г., по описа на ВАС, Първо отделение, като с постановеното Решение № 11231 от 21.10.2024г., ВАС отменя изцяло АУПДВ № 46/27.06.2023г., като незаконосъобразен, като приема, че не съществува определеност на фактическите основания за издаването на АУПДВ и затова е неясно дали пред администрацията остава висящ въпрос за решаване. Поради това и определя като недължимо изпращането на преписката на компетентния административен орган по правилото на чл. 173, ал. 2 АПК.

Съгласно мотивите на ВАС „с правни последици е само декларирането, извършено в срока по 194б, ал. 1 ЗВ, а не и декларацията от 21.02.2022 г. По свидетелстващия документ от 26.01.2022 г. таксата за водоползване е в размер 21 773.26 лева. С АУПДВ не се твърди грешка в

декларирането, която да засяга основанието и размера на таксата и да е установена при проверката по чл. 194б, ал. 3 ЗВ. Липсва и твърдение за невнасяне на задължението в декларирания размер. Не е извършена констатация и за начина на ползване на водата и за съотношението на отнетия воден обем към обема вода, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ /от значение за прилагането на корекционния коефициент по чл. 12, ал. 3 от Тарифата/. Отсъствието на такива твърдения като част от фактическите основания за издаването на акта представляват порок на формата като основание за незаконосъобразност....Първостепенният съд е разпоредил частична отмяна на АУПДВ с неотносимите мотиви за значението на съотношението между отнетия воден обем и разрешения, вместо между отнетия и този, изчислен по съответните норми за водопотребление, определени с наредбата по чл. 117а, ал. 2 ЗВ. Коефициентът по чл. 12, ал. 3 от Тарифата е функция от второто отношение. Всъщност дължима е пълната отмяна на утжняващия административен акт. Частичната е съответна по резултат.“

С оглед установеното от фактическа страна съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима, в срок и срещу подлежащ на обжалване административен акт.

АУПДВ е издаден от компетентния орган по чл. 195б, ал. 1 ЗВодите. Актът отговаря на изискванията за форма. Фактическите основания за издаване на акта са обвързани с резултата от осъществен по реда на чл. 194б, ал. 3 от ЗВ контрол и с декларации от задълженото лице по чл. 194б, ал. 1 ЗВ. Дължимите такси за водовземане от повърхностни води за периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2021 г. са изчислени въз основа документите по чл. 195б, ал. 2 от ЗВ на база декларации с вх. № КД-04-907/26.01.2022г.; вх. № КД-04- 1839/1/21.02.2022г.; справки за иззети водни количества с вх. № КД-05-422/5/06.04.2022г. и № КД-05-422/6/13.04.2022г., на основание чл. 194, ал. 1, т. 1, б. „а“ и ал. 6 от ЗВ и чл.166 от ДОПК.

Оспореният акт не е нищожен. Нормата на чл. 177, ал. 2 АПК предвижда, че актове и действия на административния орган, извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда, са нищожни. За да е нищожен административният акт на това основание, следва да са изпълнени две предпоставки: наличие на влязло в сила съдебно решение и противоречие на акта на органа със съдебното решение. Безспорно в случая е налице влязло в сила съдебно Решение № 11231 от 21.10.2024г. по адм.д. № 3884/2024г., по описа на ВАС, Първо отделение, като с постановеното Решение ВАС отменя изцяло АУПДВ № 46/27.06.2023г., с който на „Напоителни системи“ ЕАД е установено публично държавно вземане за такса за водовземане от повърхностен воден обект за периода от 01.01.2021г. до 31.12.2021г. в размер на 269 708,40лв., ведно със законната лихва за периода 16.02.2022г. – 27.06.2023г. в размер на 39 129,24лв. Безспорно след отмяна на първоначално издадения АУПДВ № 46/27.06.2023г., административния орган е възложил нова проверка и издал АУПДВ №42/15.07.2025г., с който на „Напоителни системи“ ЕАД е установено същото по размер на главницата и за същия период публично държавно вземане. Не се споделя становището, че процесният АУПДВ №42/15.07.2025г. е в противоречие с решението на ВАС. Новият акт е издаден след извършена нова проверка на подадените от дружеството декларации, като мотивите на органа са допълнени, съгласно констатациите в съдебното решение. ВАС е отменил изцяло първоначалният АУПДВ, но не е определил дължимата такса, а такава няма данни и не се твърди дружеството да е заплатило в какъвто и да било размер за процесния период. Възраженията на жалбоподателя, че не е ясно на каква база се издава акта са неоснователни, тъй като е издаден въз основа на подадените от

дружеството декларации – първоначална и допълнителна и справки, изходящи от дружеството, като административният орган е приел декларираните обеми, но не и декларираният от дружеството коефициент. Извършването на допълнителни замервания или служебни констатации на показанията на измервателните устройства за проверка на декларираните обстоятелства е правомощие, а не задължение на органа, поради което не са допуснати нарушения административно-производствените правила. Презюмира се добросъвестност на титуляра на издаденото Разрешително № 01420023/14.04.2021г., с което е предоставено правото на водовземане от повърхностен воден обект - язовир „Т.“, като подписалите декларации лица носят отговорност по чл.313 от НК: „Който потвърди неистина или затаи истина в писмена декларация или съобщение, изпратено по електронен път, които по силата на закон, указ или постановление на Министерския съвет се дават пред орган на властта за удостоверяване истинността на някои обстоятелства, се наказва с лишаване от свобода до три години или с глоба от сто до триста лева“.

Първоначалният АУПДВ № 46/27.06.2023г г. е издаден след извършена проверка от експерти на Б. дирекция „Източнобеломорски район“, при която е констатирано, че „Напоителни системи“ ЕАД не е заплатило дължимата такса за водовземане за периода за периода от 01.01.2021г. до 31.12.2021г. в размер на 269 708,40лв., която не била заплатена и след отправена покана за доброволно изпълнение. След отмяната на акта от съда и допълнително извършена проверка по документи е изчислена същата такса, като Административният орган приема, че отнетият годишен обем е по-голям от обема по нормите за водопотребление, което води до прилагане на коефициент 1,3, поради което за клон М. е направено преизчисление и вместо използвания от дружеството коефициент 0,7 при изчисляване на дължимата такса, същата е преизчислена на 0,0015 лв./м3 x 74 723 837 x 1,3 = 145 711,48 лв. Административният орган, в рамките на законовите си правомощия по чл.194б ЗВ не приема определеният от дружеството коефициент 0,7, който, съгласно представена на 13.04.2022г. от „Напоителни системи“ ЕАД, клон М. информация е съобразен с нормите на водопотребление за всяка култура, съгласно цитирана научна статия, публикувана в списание J. of M. A. on the B. (JMAB), издавано от Института по планинско земеделие Т..

Законосъобразно, административният орган е приел, че на основание чл. 194, ал. 2 от ЗВ, дължимата такса се определя на база отнетият обем вода и съответните норми за водопотребление, определени в Наредбата за нормите за водопотребление, приета с ПМС № 371/2016г., обн. ДВ бр. 103/2016г. В наредбата са определени нормите за водопотребление за напояване на земеделски култури, които се прилагат при определяне на оптималните водни количества при изчисляване на годишните такси за водовземане. Таксите се изчисляват по реда и начина, определени в Тарифата по чл. 194, ал. 6 от Закона за водите. Видно от Таблица № 1 от Приложение № 2 към чл. 3, ал. 3 от Наредбата за нормите за водопотребление, брутната напоителна норма за II агроклиматична група, към която попада хидромелиоративният район на „Напоителни системи“ ЕАД — клон М. са при гравитачно напояване на ориз 2 400 куб.м/дка, а в таблицата, представена „Напоителни системи“ ЕАД от клон М. е приложена брутна норма 3 500 куб.м/дка за гравитачно напояване на ориз.

С оглед изложеното, жалбата е неоснователна и следва да се отхвърли.

Ответникът не е претендирал юрисконсултско възнаграждение в това производство и такова не му се присъжда.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на „Напоителни системи“ ЕАД, чрез адв. Г. срещу Акт за установяване на публично държавно вземане №42/15.07.2025г., издаден от Директора на Б. дирекция „Източнoбеломорски район“ - МОСВ.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването.